

КОАГУЛОПАТІЇ ПРИ COVID-19

Алієва Лейла, Алієва Мехбара

Науковий керівник: Шевцов І. І.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

rmv@nuph.edu.ua

Вступ. Коагулопатії мають значення в патогенезі ускладненої COVID-19 (гостра дихальна, серцева та ниркова недостатність, септичний шок, ДВЗ-синдром, хронічний астеничний синдром тощо); дослідження і врахування порушень гемокоагуляції важливе в лікування і реабілітації хворих.

Мета дослідження. 1. Проаналізувати матеріали щодо патогенезу коагулопатій при COVID-19. 2. Надати рекомендації щодо додаткової корекції коагулопатій.

Матеріали та методи. Використані дані відкритих наукових джерел.

Результати дослідження. Механізми гіперкоагуляції: 1. Ранні стадії хвороби: при пошкодження вірусом альвеолоцитів II типу вивільнені цитокіни проваюють пошкодження ендотелію та активацію гемокоагуляції (головна роль належить тканинному фактору, що продукується моноцитами і активованими ендотеліоцитами). Результат – тромбоз альвеолярних капілярів.

2. Зв'язування вірусом рецепторів АПФ-2, і зниження антикоагулянтної дії ендотелію. Ураження клітин ендотелію викликає посилене вивільнення фактора Віллебранда (у 5 разів вище, ніж у здорових), фактор зсідання VII (у 3 рази вищий). 3. Імунний тромбоз: масово виділяються прозапальні прокоагулянтні цитокіни, активація нейтрофілів і вихід нейтрофільних позаклітинних пасток (нетоз: переактивовані нейтрофіли гинуть, але перед цим викидають суміші «ниток», що складаються з ДНК, агресивного фермента мієлопероксидази, білків-гістонів, нуклеосом, і різко активують запалення і тромбоутворення). Також пригнічується фібриноліз через надмірну продукцію інгібітора активатора плазміногена 1 типу; знижується активність природніх антикоагулянтів (антитромбін III, протеїн C). Результат – системна тромботична мікроангіопатія і органна недостатність.

4. Продукція антифосфоліпідних антитіл - тромбози артерій кінцівок, ішемічні інсульти. 5. Мікроезерикулярна гіперкоагуляція – мікрочастинки із тромбоцитів і моноцитів, виражені прокоагулянти.

Висновки. Лікування COVID-19 має проводитись з урахуванням патогенетичного варіанту хвороби і переважного механізму розвитку ДН.

КОРОНОВІРУСНА ХВОРОБА У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ

Алтуніна В. А., Басараб А. В.

Науковий керівник: Ткаченко О. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

altuninavita@gmail.com

Вступ. COVID-19– захворювання, викликане коронавірусом SARS-CoV-2, яке зараз вражає понад 100 країн. Тяжкість захворювання коливається від легкої самолікуючої